

Skattedirektoratet  
Rettsavdelingen – Særavgiftsseksjonen  
Postboks 9200 Grønland  
0014 OSLO

## **HØRINGSUTTALELSE OM FLYPASSASJERAVGIFT**

Naturvernforbundet Hordaland støtter innføring av flypassasjeravgift.

Det er et etablert prinsipp at forurensere skal betale, og utslippene fra nordmenns flyreiser er skyhøyt over et bærekraftig nivå: Klimaeffekten av nordmenns flyreiser er nå større enn klimaeffekten fra alle andre reiseformer til sammen - 52%. \*

I alle norske planer for klimakutt, står utslipp fra transportsektoren sentralt. Da må det rettes virkningsfulle tiltak mot det største utslippssegmentet innen denne sektoren - flytransport.

Målt etter folketallet er volumet på norsk innenlands flytransport ti ganger høyere enn innenlands i EU. Tre av Europas femten mest trafikkerte flyruter er norske innenlandsruter. Det betyr at våre utslipp fra flytrafikken, selv om vi er en liten nasjon, er høye også i absolutte tall.

Mens veksten i innenlandstrafikken på mange strekninger har flatet ut, har utenlandstrafikken hatt en vedvarende og svært høy vekst. Utenlandsreisene er ofte lenger enn innenlandsreisene, og har dermed større klimaskadeeffekt.

Utenlands flytrafikk fra Norge ilegges ikke CO<sub>2</sub>-avgift, og billettene er fritatt for merverdiavgift.

Trafikken nyter godt av en taxfree-ordning som indirekte subsidierer flytrafikken. Ifølge Finansdepartementet påførte taxfree-ordningen staten skatteutgifter på 3,5 milliarder kroner i 2015, bare for alkohol og tobakk.

Naturvernforbundet Hordaland foreslår at forslaget forbedres, slik at avgiften i større grad følger grunnregelen om at jo lenger en reiser og jo mer en slipper ut, jo mer bør en betale i avgift. Det betyr bl.a. at reiser til og fra utlandet må få et høyere avgiftsnivå enn det som er foreslått i høringsutkastet.

I neste omgang bør avgiften omgjøres til en seteavgift, hvor kapasiteten avgiftsbelegges i stedet for utnyttelsen av kapasiteten. Dette vil oppmuntre til økt kapasitetsutnyttelse - altså færre avganger og/eller mindre fly.

### **Innføring av flypassasjeravgift er viktig for å nå lokale og regionale klimamål**

Både Hordaland Fylkeskommune og Bergen Kommune har vedtatt ambisiøse klimamål. For å nå disse, er man avhengig av at det fattes vedtak på nasjonalt nivå som gir gode rammevilkår. Det er derfor av største betydning for Hordaland at flypassasjeravgift innføres.

For å anskueliggjøre viktigheten av å få stanset veksten i utslipp fra flytrafikken, viser vi til følgende funn gjort av Naturvernforbundet i 2011 \*\*):

Med utgangspunkt i Avinors egne tall, beregnet Naturvernforbundet at det planlagte nye terminalbygget på Flesland ville oppnå sin toppkapasitet på 10 millioner passasjerer i år 2023. Bergen Kommunes energi- og klimahandlingsplan tilsa at de samlede klimautslippene i kommunen måtte være redusert med 0,3 millioner tonn CO<sub>2</sub> fra 2011 til 2023. Veksten i utslippene fra fly som går til og fra Bergen Lufthavn i det samme tidsrommet beregnet Naturvernforbundet til å være like

stor, altså 0,3 millioner tonn CO<sub>2</sub>.

Alle planlagte kutt i Bergens øvrige klimautslipp blir dermed nullet ut av den formidable utslippsøkningen som økt kapasitet p.g.a. nytt terminalbygg på Flesland skaper. Om man i tillegg tar med den ekstra skadeeffekten som oppstår ved flygning i høye luftlag, vil utslippstallene fra flyene bli nesten dobbelt så høye.

## Konklusjon

**Naturvernforbundet Hordaland støtter fullt innføring av flypassasjervgift fra 1. april 2016. Vi ber samtidig om at den skjerpes og forbedres i tråd med prinsippene nevnt over.**

Synnøve Kvamme  
leder Naturvernforbundet Hordaland

Gabriel Fliflet  
styremedlem

## Referanser:

1) Artikkelen «Å reise er å leve» av Borgar Aamaas ved Cicereo – senter for klimaforskning:  
<http://www.cicero.uio.no/no/posts/klima/aa-reise-er-aa-leve>

\*\*) Notatet "Klimakonsekvenser av å øke trafikken ved Bergen Lufthavn Flesland til 10 mill. passasjerer årlig", av Holger Schlaupitz, Naturvernforbundet 2011